

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

**PROGRAMA
PENTRU**

**DISCIPLINA
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII și
METODICA ACTIVITĂȚILOR
INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII**

**EDUCATOARE/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)**

1. Notă de prezentare

Argumentarea viziunii curriculare - paradigma educației timpurii

Educația timpurie reprezintă o componentă a sistemului de educație, care a fost integrat în reforma realizată în domeniul educației. Unul dintre cele mai importante repere ale procesului de reformă educațională este reprezentat de adoptarea *Legii Educației Naționale nr.1 /2011*, cu modificările și completările ulterioare, care prevede existența segmentului de educație timpurie, în cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar, format din nivelul educației antepreșcolare (0-3 ani) și nivelul învățământului preșcolar (3-6 ani).

Totodată, o serie de prevederi și recomandări din documente promovate la nivel european, au avut un impact deosebit și implicații semnificative asupra dezvoltării segmentului de educație timpurie, respectiv: *Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți* (2006/962/EC); *Comunicarea Comisiei Europene și Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind educația și îngrijirea timpurie: Să oferim copiilor noștri cel mai bun start pentru lumea de mâine* (2011/C/175/03), *A Quality Framework for Early Childhood Education and Care – Raportul Grupului de Lucru pentru Educație și Îngrijire Timpurie de la nivelul Comisiei Europene* (2014), *Recomandare a Consiliului privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari* (mai 2018) etc..

Venind în completarea rolului primordial al familiei, educația și îngrijirea copiilor mici, antepreșcolari și preșcolari, constituie soclul principal al dobândirii limbajului, al succesului învățării pe tot parcursul vieții, al integrării sociale, al dezvoltării personale și al capacității de inserție profesională.

Educația și îngrijirea copiilor mici au un impact important și durabil, imposibil de realizat prin măsuri ulterioare. În acest context, dacă se constituie baze solide în primii ani, formarea ulterioară este mai eficace și mai susceptibilă de a se desfășura pe tot parcursul vieții, reducând riscul abandonării timpurii a studiilor, sporind echitatea școlarității și reducând costurile suportate de societate din motive de risipă de talente și cheltuielile publice în domeniul social, al sănătății și chiar în domeniul judiciar.

Definirea profesiei de educatoare. Raportare la standardul ocupațional – educatoare / institutor / profesor pentru învățământul preșcolar

Educatoarea „instruiește și educă prin joc, pentru sprijinirea și promovarea dezvoltării copiilor de vârstă preșcolară, urmărind obiective cognitive și de limbaj, psiho-motorii, de educare a afectivității, obiective ale educației estetice și ale educației pentru societate”, iar misiunea ocupației este „de a permite fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de evoluție, oferindu-i suport pentru integrarea în viața socială și activitatea școlară.”.

Definirea competenței profesionale și a competenței didactice

Competență profesională: „Ansamblul de competențe specializate, care reprezintă standardul acceptabil pentru exercitarea unei profesii. Fiecare profesie solicită, pe lângă anumite competențe generale (intelectuale, civice, etice, comunicaționale, etc.) și competențe specifice activității în domeniu.”¹

---

¹Ștefan, M. (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Aramis., p. 58.

Competență didactică: „Capacitatea unei persoane de a exercita atribuțiile specifice profesiei didactice; capacitatea unui educator de a se pronunța asupra unei probleme pedagogice, pe temeiul cunoașterii aprofundate a legităților și determinările fenomenelor educative; nivel de performanță la care urmează să fie realizate de către un educator sarcinile de muncă specifice profesiei didactice.”²

2. Competențele profesionale³ ale cadrului didactic debutant (educatoare/ institutor/ profesor pentru învățământul preșcolar)

2.1. Proiectarea activităților educaționale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște, decodifică, identifică elemente de curriculum (modele de proiectare curriculară, tipologia activităților și strategiilor didactice etc.) în activitatea instructiv-educativă în grădinița de copii. - Utilizează un limbaj psihopedagogic științific.	- Identifică nevoile de învățare ale preșcolarilor și stabilește obiective educaționale informative și formative în funcție de particularitățile de grup și individuale.	- Își asumă modul de organizare a unui demers didactic.

2.2. Conducerea și monitorizarea procesului de instruire

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște în mod elementar modul de organizare și conducere a activităților instructiv-educative.	- Asigură adecvarea strategiilor de instruire la caracteristicile individuale și de grup ale preșcolarilor.	- Se adaptează flexibil la condițiile curriculare concrete.

2.3. Evaluarea activităților educaționale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște funcțiile evaluării precum și unele metode și instrumente de evaluare specifice învățământului preșcolar.	- Elaborează probe și instrumente de evaluare simple.	- Manifestă disponibilitate de îmbunătățire a instrumentarului de evaluare folosit.

2.4. Integrarea și utilizarea TIC în educație

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște terminologia specifică TIC și înțelege rolul interacțiunii dintre preșcolar și computer.	- Identifică unele activități sau secvențe de activitate care pot fi realizate cu ajutorul TIC.	- Proiectează, în condiții de autonomie restrânsă, unele secvențe de învățare care presupun utilizarea TIC.

² Noveanu, E., Potolea, D. et. all. (2007). *Științele educației: dicționar enciclopedic*: București, Editura Sigma., p.183.

³ *Kitul mentorului de inserție profesională*, Proiect POSDRU *De la debut la succes*, ID 36525, București, 2013

2.5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a preșcolarilor

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	- Reflectează asupra consecințelor ce decurg din aplicarea diferitelor metode și tehnici de consiliere și de tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	- Manifestă deschidere pentru a experimenta noi metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a preșcolarilor.

2.6. Managementul grupei de preșcolari

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște diferite teorii cu privire la asigurarea managementului grupei de preșcolari.	- Creează un mediu ambiant plăcut pentru grupa de preșcolari care i-a fost încredințată. - Antrenează copiii în organizarea sălii și a mediului curricular.	- Este dispus să accepte sfaturi pentru mai buna organizare a mediului de învățare și a grupei de preșcolari.

2.7. Dezvoltarea instituțională a unității de învățământ preșcolar și dezvoltarea de parteneriate grădiniță - comunitate

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște instituții din comunitatea locală care se află în legătură cu unitatea de învățământ preșcolar.	- Realizează un schimb minimal de informații, prin diferite canale de comunicare, cu diferiți parteneri educaționali.	- Se implică în stabilirea unor legături între grădiniță și comunitatea locală.

2.8. Managementul carierei și al dezvoltării personale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște și înțelege cu obiectivitate nivelul propriei pregătiri profesionale.	Își elaborează proiecte de dezvoltare personală și profesională.	- Manifestă o conduită (auto)reflexivă asupra activităților profesionale și personale.

2.9. Cercetare educațională aplicativă

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște modele de elaborare a design-ului unei cercetări educaționale.	- Elaborează micro-proiecte de cercetare educațională în condiții de asistență și consiliere metodologică.	- Manifestă o atitudine favorabilă față de cercetarea educațională.

3. Discipline de examen:

- Limba română și Literatura pentru copii – **scris**;
- Metodica predării activităților instructiv-educative în grădinița de copii – **scris**;

NOTĂ: - Portofoliul și proba practică se realizează în conformitate cu *Metodologia – cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar*, în vigoare.

LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate
- valorificarea valențelor educative ale textelor literare utilizate
- identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ
- identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului dramatic
- identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului liric
- elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate
- utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexicosemantice, compatibile cu situația de comunicare
- utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris
- utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate, precum și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată
- identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare

CONȚINUT TEMATIC

A. Limba Română

1. FONETICĂ ȘI FONOLOGIE

- a) Aparatul fonator și sunetele limbii române
- b) Clasificarea articulatorie și acustică a vocalelor și a consoanelor limbii române. Semivocale
- c) Corespondența dintre litere și sunete
- d) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat
- e) Silaba. Regulile silabației în limba română
- f) Ortografia și despărțirea cuvintelor în silabe
- g) Unitățile suprasegmentale intensive și extensive (accentul și intonația)
- h) Accentul. Reguli de folosire corectă a accentului în limba română

2. PUNCTUAȚIE, ORTOGRAFIE ȘI ORTOEPIE

- a) Principii care stau la baza ortografiei
- b) Norme ortografice și norme ortoepice
- c) Semnele de punctuație și de ortografie
- d) Funcționalitatea semnelor de punctuație și a semnelor ortografice
- e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile

3. LEXICOLOGIE

- a) Cuvântul ca unitate de bază a vocabularului
- b) Sensul cuvintelor: sensul propriu și sensul figurat
- c) Relații semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie)
- d) Îmbogățirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe)
- e) Expresii și locuțiuni

4. MORFOLOGIE

a) Părțile de vorbire flexibile:

- Verbul - Clasificare. Categorii gramaticale specifice. Funcții sintactice
- Substantivul - Clasificare. Categorii gramaticale specifice. Funcții sintactice
- Articolul - Clasificare
- Pronumele - Clasificare. Categorii gramaticale specifice. Funcții sintactice
- Adjectivul - Clasificare. Categorii gramaticale specifice. Funcții sintactice
- Numeralul - Clasificare. Categorii gramaticale specifice. Funcții sintactice

b) Părțile de vorbire neflexibile (Clasificare. Funcții sintactice):

- Adverbul - Clasificare. Grade de comparație. Funcții sintactice
- Conjunția - Clasificare
- Prepoziția - Clasificare. Prepoziții care se construiesc cu genitivul, dativul, acuzativul
- Interjecția - Clasificare. Funcții sintactice

5. SINTAXA

A. Sintaxa propoziției:

a) Părți principale de propoziție:

- Subiectul – Clasificare
- Predicatul – Clasificare
- Acordul dintre subiect și predicat

b) Părți secundare de propoziție:

- Atributul – Clasificare
- Complementul – Clasificare

B. Sintaxa frazei:

a) Propoziția și felul propozițiilor

b) Fraza

c) Raporturile sintactice în frază și în propoziție

d) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziție și în frază

e) Tipuri de propoziții subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă și completivă indirectă, circumstanțiale

Bibliografie orientativă - Limba română

1. ****Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.
2. ****Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
3. ****Manualele de Limba română*, cl. a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a, pentru Școlile Normale/Liceele pedagogice/Colegiile pedagogice (în vigoare).
4. Bidu-Vrânceanu, A., Călărașu, C., Ionescu-Ruxăndoiu, L., Mancaș, M., Pană Dindelegan, G., *Dicționar general de științe ale limbii*, București, Editura Științifică, 1997.
5. Bidu-Vrânceanu, A., Forăscu, N., *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Editura Humanitas Educațional, 2005.
6. Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediția a II-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985.
7. Forăscu, N. (coord.), Popescu, M., *Dificultăți gramaticale ale limbii române*, Editura Universității din București, 2001.
8. Gheorghe, M., *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Brașov, Editura Universității „Transilvania”, 2009.
9. Marcu, Florin, *Noul dicționar de neologisme*, București, Editura Academiei, 1997.

10. Norel, M., (). *Limba română* (Note de curs), Braşov, Editura Universităţii „Transilvania”, 2010.
11. Pană-Dindelegan, G. (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019.
12. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0605\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0605(02)&from=EN)
13. www.subiecte.edu.ro

B. Literatura pentru copii

1. CREAȚIA POPULARĂ

- a) Genul liric – **lirica populară**
  - Colinde
  - Proverbe, zicători, ghicitori
  - Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- b) Genul epic
  - **Basmul:** *Greuceanu, Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, Prâslea cel voinic și merele de aur*

2. CREAȚIA CULTĂ

- a) Genul epic
  - **Fabula:** Jean de La Fontaine – *Greierele și furnica*. Grigore Alexandrescu – *Oglindele*
  - **Legenda:** Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, Eugen Jianu – *Legenda ghiocelului/ Legenda buburuzei*
  - **Basmul:** Mihai Eminescu – *Făt-Frumos din lacrimă*; Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Basmul modern: Carlo Collodi – *Pinocchio*; Lyman Frank Baum – *Vrăjitorul din Oz.*; Joseph Jacobs – *Jack și vrejul de fasole*
  - **Povești:** Ion Creangă - *Fata babei și fata moșneagului / Punguța cu doi bani*; Ioan Slavici – *Doi feți cu stea în frunte*; Hans Christian Andersen – *Rățușca cea urâtă*; Frații Grimm – *Albă ca Zăpada*; Charles Perrault – *Scufița Roșie*
  - **Povestirea:** Emil Gârleanu – *Gândăcelul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe/ Capra cu trei iezi*; Octav Pancu Iași – *Iedul cu trei capre*; Barbu Ștefănescu-Delavrancea – *Bunicul/ Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată*; Eric Carle – *Vrei să fii prietenul meu?, Omida mâncăcioasă*; Sigrid Laube - *Balul florilor*; David Mckee – *Elefantul Elmer*; Ion Creangă – *Moș Ion Roată și Unirea*; Dumitru Almaș – *Povestiri istorice*
  - **Schițe:** I.L.Caragiale – *D-l. Goe.../ Vizită...*
  - **Romanul pentru copii și despre copii:** Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*; Mark Twain – *Aventurile lui Tom Sawyer/ Aventurile lui Huckleberry Finn*; Antoine de Saint-Exupéry – *Micul prinț*
- b) Genul liric
  - **Poezia despre copilărie:** George Coșbuc – *Iarna pe uliță, La oglindă/ La Paști*; Elena Farago – *Sfatul degetelor*
  - **Poezia despre natură și viețuitoare:** Mihai Eminescu – *Revedere, Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri*; Tudor Arghezi – *Zdreanță/ Tâlharul pedepsit*; George Topârceanu – *Balada unui greier mic/ Gospodina*; Elena Farago – *Cățelușul schiop/ Gândăcelul*

Bibliografie orientativă – Literatură pentru copii

1. Balazs, L., *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Cluj-Napoca, Editura Scientia, 2003.
2. Bodiștean, F., *Literatură pentru copii și tineret dincolo de „story”*, Cluj Napoca, Casa Cărții de Știință, 2007.
3. Breaz, M., *Literatură pentru copii. Repere teoretice și metodologice*, București, ASCR, 2012
4. Buzăși, I., *Literatură pentru copii*, (Note de curs), Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918”, 2001.
5. Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Semne, 2003.
6. Căndroveanu, H., *Literatură română pentru copii*, București, Editura Albatros, 1988.
7. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damșa, M., Vasilescu, E., Vlăduț, A., *Literatură pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XIII a), București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.
8. Manolescu, Fl., *Caragiale și Caragiale*, București, Editura Cartea Românească, 1983.
9. Mihalache, C., Pascu, A., Manolache, C, Voicilă, C, *Îngeri, zmei și șoimărițe: mitologie pe înțelesul copiilor*, București, Editura Humanitas, 2008.
10. Negrilă, I., *Literatură pentru copii*, Arad, Editura Multimedia, 1996.
11. Norel, M., *Literatură română și literatură pentru copii*, (Note de curs), Brașov, Universitatea „Transilvania”, 2014.
12. Pop, M., Ruxăndoiu, P., *Folclor literar românesc*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1999.
13. Simion, E.(coord.), *Dicționarul general al literaturii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
14. Simion, E., *Scriitori români de azi*, București, Editura Cartea Românească, 1987
15. Stoica, C., Vasilescu, E., *Literatură pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XII-a), București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.
16. ***Operele literare menționate în capitolul *Conținuturi*.
17. www.patrimoniupentru copii.piscu.ro
18. www.encyclopediavirtuala.ro
19. www.romanianvoice.com/poezii/
20. www.cartiaudio.eu
21. www.biblior.net
22. www.subiecte.edu.ro

Notă:

Componenta *Limba română și Literatură pentru copii* din structura probei de concurs va fi dimensionată pe două module:

- aplicarea elementelor de limbă română pe un text la prima vedere, care poate fi selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și din opera altor autori;
- redactarea unui eseu structurat, un eseu liber sau un eseu argumentativ pe un text aparținând scriitorilor studiați.

METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- abordarea flexibilă a curriculumului pentru educație timpurie;
- alegerea și adecvarea principiilor și strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare utilizate în cadrul activităților desfășurate în învățământul preșcolar, în vederea formării comportamentelor stabilite prin curriculumul pentru educație timpurie;
- adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale copiilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- abordarea integrată a învățării în învățământul preșcolar prin valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare;
- valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice;
- dezvoltarea unor parteneriate educaționale, în vederea susținerii calității educației și a dezvoltării instituționale.

CONȚINUT TEMATIC

1. CURRICULUM PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE

- Structura curriculumului pentru educația timpurie; Principii și valori fundamentale
- Concepte de bază ale curriculumului pentru educația timpurie (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente observabile, domenii experiențiale, teme anuale de studiu)
- Planul de învățământ – importanță și organizare
- Metodologia de aplicare a planului de învățământ - elemente de bază:
  - ✓ Programul zilnic de activitate;
  - ✓ Activități pe domenii experiențiale;
  - ✓ Jocuri și activități liber-alese;
  - ✓ Activități pentru dezvoltare personală (rutine, tranziții, activități opționale și activitățile de dezvoltare a înclinațiilor personale/predispozițiilor/aptitudinilor din perioada după-amiezii, activitățile extrașcolare).

2. PROIECTAREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

- Lectura personalizată a programei pentru educația timpurie și implicațiile ei în proiectarea didactică pe termen lung și scurt
- Structura și conținutul planificării anuale/planificării calendaristice
- Structura și conținutul proiectelor tematice
- Structura și conținutul proiectelor de activitate (integrată și/sau pe discipline)
- Categoriile de activități de învățare și modul de integrare în proiectarea didactică; Activități integrate și activități monodisciplinare

3. MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE. ORGANIZARE ȘI REALIZARE.

- Jocul - principala formă de organizare a procesului de învățământ în grădiniță; Clasificarea jocurilor; Funcțiile jocului. Valențe formative/educative ale jocului

- Organizarea spațiului/mediului educațional (intern și extern, fizic și social); cerințe psihopedagogice și ergonomice
- Combinații între diferite strategii didactice, în viziune sistemică
  - Metode, tehnici și procedee folosite în cadrul diferitelor tipuri de activități de învățare.
  - Modalități de optimizare a situațiilor/contextelor de învățare prin intermediul mijloacelor didactice și a materialului didactic.
- Diferențiere și individualizare în procesul de învățământ desfășurat în grădiniță. Adaptare curriculară
- Variante de organizare și de realizare a activităților de învățare pe domenii experiențiale: povestirea; repovestirea; lectura educatoarei; jocul didactic; convorbirea; memorizarea; lectura după imagini; observarea, jocul de rol, jocul de mișcare, jocul muzical, modelaj, desen, pictură etc.
- Variante de organizare și de realizare a activităților pentru dezvoltare personală: rutine (întâlnirea de dimineață), tranziții, activități opționale, activități de dezvoltare a înclinațiilor personale/predispozițiilor/aptitudinilor din perioada după-amiezii, activități extrașcolare
- Variante de organizare și realizare a jocurilor și activităților liber-alese
- Variante de organizare și de realizare a activităților integrate
- Parteneriatul educațional. Relația grădiniță–școală și relația grădiniță–familie–comunitate

4. EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

- Conceptul de evaluare: definire și analiză. Forme ale evaluării specifice învățământului preșcolar. Funcțiile evaluării în grădiniță
- Metode și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor în învățare ale copilului preșcolar. Fișa de apreciere a progresului copilului înainte de intrarea în clasa pregătitoare – structură și modalitatea de completare; roluri
- Proiectarea evaluării. Interpretarea și valorificarea rezultatelor evaluării în învățământul preșcolar

Bibliografie orientativă - Metodica predării activităților instructiv educative din grădiniță

1. Bocoș M., Preda V., Brănișteanu R., Clapou C., *Tradiții și valori – Ghid practic de opționale integrate*, Pitești, Editura Delta Cart Educațional, 2013.
2. Bogart, C., Delmarle, S., Preda, V., *Formarea competențelor în grădiniță: o altă perspectivă asupra timpului școlar*, București, Aramis Print, 2012.
3. Brănișteanu R., Chira E., *Paradigme ale integrării curriculare în grădiniță*, Pitești, Editura Delta Cart Educațional, 2011.
4. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., *Metode interactive de grup-Ghid metodic. 60 de metode și 200 de aplicații practice pentru învățământul preșcolar*, Craiova, Editura Arves, 2002.
5. Catalano, H., Albușescu, I., *Didactica jocurilor*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2019.
6. Catalano, H., Albușescu, I., *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2018.
7. Catalano, H., Albușescu, I., *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*, București, Editura D.P.H., 2019.
8. Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom, 2008.
9. Dumitrana, M., *Activități matematice în grădiniță: ghid practic, însoțit de 105 sugestii de activități*, București, Editura Compania, 2002.

10. Dumitrana, M., *Copilul, familia și grădinița*, București, Editura Compania, 2000.
11. Dumitrana, M., *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, vol. I – *Comunicarea orală*, București, Editura Compania, 1999.
12. Dumitrana, M., *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, vol. II – *Comunicarea scrisă*, București, Editura Compania, 2001.
13. Dumitrana, M., *Învățarea bazată pe cooperare*, București, Editura V & I Integral, 2008.
14. Dumitrana, M., *Jocuri și jucării pentru preșcolari. Ghid metodic de activități realizate cu ajutorul unor materiale simple*, București, Editura Compania, 2005.
15. Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L.-L., *Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Pitești, Editura Paralela 45, 2009.
16. Glava, A., Tătaru, L., Chiș, O., *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Pitești, Editura Diamant, 2014.
17. Golu, Fl., *Joc și învățare la copilul preșcolar. Ghid pentru educatori, părinți și psihologi*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2009.
18. Gongea, E., Ruiu, G., Breben, S., *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Craiova, Editura Reprograph, 2002.
19. Ilie, M., Nicolai, C., *Metodica activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar*, Ploiești, Editura Explorator, 2017.
20. Ionescu, M. (coord.), *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București, Editura Vanemonde, 2010.
21. Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară, 2010.
22. Mitu, F., *Metodica activităților de educare a limbajului*, București, Editura Pro Humanitas, 2000.
23. Niculescu, R., M., *Curriculum între continuitate și provocare*, Sibiu, Editura MEDIA 2010.
24. Norel, M., Bota, O., A., *Didactica domeniului experiențial limbă și comunicare*, Cluj-Napoca, Asociația de Științe Cognitive din România, 2013.
25. Păiș Lăzărescu M, Ezechil, L., *Laborator preșcolar-ghid metodologic*, Ediția a IV-a revizuită. București, Editura V & I Integral, 2015.
26. Păiși-Lăzărescu, M., Tudor, S. L., Stan, M. M., *Mentorat în didactica învățământului preșcolar și primar*, Craiova, Editura Sitech, 2015.
27. Păun, E., Iucu, R. (coord.), *Educația preșcolară în România*, Iași, Editura Polirom, 2002.
28. Preda, V., *Copilul și grădinița. Urgența 2000: pariul limbajului și al comunicării*, București, Editura Compania, 1999.
29. Preda, V., Breben, S., Gongea, E., Mitulescu, V., *Învățarea bazată pe proiecte. Auxiliar didactic pentru aplicarea noului curriculum*, Craiova, Editura Arves, 2009.
30. Schulman Kolumbus, E., *Didactica preșcolară*. Ediția a III-a, București, Editura V & I Integral, 2006.
31. Vrăsmaș, A. E., *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis, 2002.
32. Vrăsmaș. E., *Educația timpurie*, București, Editura Arlequin, 2014.
33. Vrăsmaș, E. și Vrăsmaș, T., (coord.), *Educația incluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări și soluții*, Buzău, Editura ALPHA MDN, 2012.
34. Vrâncianu M. (coord.), *Educația și Dezvoltarea Timpurie a Copilului. Ghidul educatorului*. UNESCO-UNICEF. Editat cu concursul CNETIF, Chișinău, 2005.
35. *** *Curriculum pentru educația timpurie (în vigoare)*.
36. ***Suport de curs elaborat în cadrul Proiectului *Dezvoltarea resurselor umane în învățământul preșcolar POSDRU ID 61130*, implementat de ISJ Dâmbovița, în parteneriat cu „Reggio Children” Italia, ISJ Suceava, ISJ Alba, CCD Dâmbovița și Mondo Consulting & Training SRL, 2012.
37. ****Educația – spre un pact pentru un oraș care educă* – document realizat de Biroul Educativ, Centrul Internațional Loris Malaguzzi, USR Ministerul Educației, al Universităților și al Cercetării, Oficiul Școlar Regional din Emilia Romagna - traducere

Sânziana Sterghiu (în suportul de curs elaborat în cadrul Proiectului *Dezvoltarea resurselor umane în învățământul preșcolar, POSDRU ID 61130*).

38. ****Barcelona Objectives. The development of childcare facilities for young children in Europe with a view to sustainable and inclusive growth*, European Commission, 2013.
39. ****Metoda proiectelor la vârstele timpurii*, Editura Miniped, București, 2002/2005/2016.
40. ****Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, 2008.
41. www.subiecte.edu.ro